

nieuwe Voedsel en Waren Autoriteit
*Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie*

Handhaving van het wettelijk maximum gehalte aan keukenzout in brood

Factsheet

Voedsel en Waren Autoriteit

Warenklachtenlijn VWA: 0800 0488

Email: info@vwa.nl

Internet: www.vwa.nl

Datum 13 december 2011

Inhoud

Samenvatting	4
Inleiding	5
Doel	6
Werkwijze van bemonstering, monstervoorbewerking en analysemethode	7
Resultaten en Discussie	8
Conclusie	9

Samenvatting

Eén van de aandachtspunten in de Landelijke nota gezondheidsbeleid, Gezondheid dichtbij, van het Ministerie van VWS is reductie van zout in levensmiddelen. Een te hoge zoutinneming vergroot namelijk het risico op het ontstaan van verhoogde bloeddruk en als gevolg daarvan cardiovasculaire ziekten. Op initiatief van de bakkerijbranche is met ingang van 1 juli 2009 het wettelijk maximum aan keukenzout op de droge stof in brood verlaagd van 2,5% naar 2,1%.

Bij een handhavingsactie zijn in het voorjaar van 2011 bij 72 ambachtelijke bakkers verdeeld over Nederland 97 broden bemonsterd. In juni 2011 zijn in negen landelijk opererende supermarkten in regio Zuid van de VWA 78 industrieel bereide broden bemonsterd.

Na analyse van het gehalte aan keukenzout op de droge stof bleek 29% van de bemonsterde broden in de ambachtelijke sector meer dan 2,1% keukenzout op de droge stof te bevatten. Bij de industriële sector was het afwijkingpercentage 7%.

Op te hoge gehalten aan keukenzout op de droge stof in brood heeft de VWA maatregelen genomen.

1 Inleiding

In mei 2011 heeft het ministerie van VWS de Landelijke nota gezondheidsbeleid, *Gezondheid dichtbij*¹, gepubliceerd. Deze nota beschrijft ook het beleid van VWS op het gebied van voeding en gezondheid. Eén van de aandachtspunten die uit deze nota naar voren komt is de reductie van het zoutgehalte in levensmiddelen. Een te hoge zoutinneming vergroot namelijk het risico op het ontstaan van verhoogde bloeddruk en als gevolg daarvan cardiovasculaire ziekten^{2 3 4}.

Op dit moment geldt alleen in brood een wettelijke maximumnorm voor keukenzout, deze is van oudsher opgenomen in het Warenwetbesluit Meel en brood. Op initiatief van de bakkerijbranche is met ingang van 1 juli 2009 de norm verlaagd van maximaal 2,5% keukenzout berekend op de droge stof naar maximaal 2,1% keukenzout berekend op de droge stof.

Om te controleren of aan het verlaagde maximum keukenzoutgehalte op de droge stof wordt voldaan, zijn in 2011 diverse soorten brood zowel in de industriële sector als bij ambachtelijke bakkers bemonsterd en geanalyseerd op het gehalte aan keukenzout op de droge stof.

1 mei 2011, VWS, Landelijke nota gezondheidsbeleid, *Gezondheid dichtbij*

2 www.Hartstichting.nl, Dossier Zout

3 www.Voedingscentrum.nl, Dossier zout

4 RIVM, www.nationaalkompas.nl

2 Doel

Doel van het project is het handhaven op te hoge gehalten aan keukenzout op de droge stof in brood bemonsterd bij ambachtelijke bakkers en in de industriële sector.

3 Werkwijze van bemonstering, monstervoorbewerking en analysemethode

Controleurs van de VWA bezochten in het voorjaar van 2011 72 ambachtelijke bakkers verdeeld over heel Nederland. Bij deze bakkers zijn 97 broden bemonsterd met de aanduiding 'bruinbrood' of 'tarwebrood', 'melkbrood', 'volkorenbrood' of 'wit(te)brood'⁵. Per bakker werden één of twee broden bemonsterd. In juni 2011 zijn 78 broden met dezelfde aanduiding bemonsterd bij negen landelijk opererende supermarkten in de regio Zuid van de VWA. De soorten en aantallen bemonsterde broden bij ambachtelijke en industriële bakkers zijn weergegeven in de tabellen 1 en 2. Na aankomst in het laboratorium werd het brood gedroogd waarna het keukenzoutgehalte in de droge stof werd bepaald⁶.

N.B.

Krentenbrood, rozijnenbrood en roggebrood zijn niet bemonsterd omdat voor deze broodsoorten de wettelijke maximumnorm voor keukenzout niet van toepassing is.

Tabel 1 Soort en aantallen bemonsterde broden bij ambachtelijke bakkers

Aanduiding brood	Aantal
Bruinbrood	37
Melkbrood	3
Volkorenbrood	15
Witbrood	42
	97

Tabel 2 Soort en aantallen bemonsterde broden in de industriële sector

Aanduiding brood	Aantal
Bruinbrood	28
Volkorenbrood	9
Witbrood	41
	78

⁵ §3 van het Warenwetbesluit Meel en brood

⁶ CHE01- WV126: De bepaling van het chloridegehalte in levensmiddelen met behulp van potentiometrische titratie.

4 Resultaten en discussie

In bijlage I zijn in de tabellen 3 en 4 de afwijkende broden per sector en hun analyseresultaat weergegeven.

Opvallend is het grote verschil in aantallen afwijkers tussen de twee sectoren. 28 van de 97 (=29%) bemonsterde ambachtelijke broden bevatten meer dan 2,1% keukenzout op de droge stof. Bij 28 ambachtelijke bakkers zijn twee broden bemonsterd. Bij vier van deze bakkers waren beide broden afwijkend. In de industriële sector was het afwijkingspercentage 7%. Vijf van de zeven in de industriële sector bemonsterde broden die in 2011 de maximale norm overschreden kwamen voor rekening van het huismerk van één en dezelfde supermarktorganisatie.

Bakkerijen die de wettelijke norm voor keukenzout overschreden hebben een schriftelijke waarschuwing ontvangen.

5 Conclusie

De verlaagde wettelijke norm van het keukenzoutgehalte van brood op de droge stof wordt in 2011 nog niet volledig nageleefd. In de ambachtelijke bakkerijen is het afwijkingpercentage van de maximale norm van 2,1% keukenzout op de droge stof 29%, in de industriële sector is deze 7%.

Bijlage I

Tabel 3 Broden bemonsterd in de ambachtelijke sector met een gehalte aan keukenzout (%NaCl) op de droge stof hoger dan 2,1%

Aanduiding brood	%NaCl op de droge stof
Bruinbrood	2,25
Bruinbrood	2,32
Bruinbrood	2,34
Bruinbrood	2,38
Bruinbrood	2,38
Bruinbrood	2,40
Bruinbrood	2,40
Bruinbrood	2,46
Bruinbrood	2,69
Volkorenbrood	2,26
Volkorenbrood	2,26
Volkorenbrood	2,28
Volkorenbrood	2,31
Volkorenbrood	2,39
Witbrood	2,27
Witbrood	2,27
Witbrood	2,30
Witbrood	2,30
Witbrood	2,31
Witbrood	2,32
Witbrood	2,32
Witbrood	2,34
Witbrood	2,35
Witbrood	2,36
Witbrood	2,37
Witbrood	2,40
Witbrood	2,51
Witbrood	2,66

Tabel 4 Broden bemonsterd in de industriële sector met een gehalte aan keukenzout (%NaCl) op de droge stof hoger dan 2,1%

Aanduiding brood	%NaCl op de droge stof
Bruinbrood	2,35
Bruinbrood	2,40
Volkorenbrood	2,34
Witbrood	2,26
Witbrood	2,30
Witbrood	2,37
Witbrood	2,50